

többé előadásra a darab a Nemzeti Színházban. A régi francia vígjáték nagy sikerét és népszerűségét jellemzi az is, hogy Jules Massenet, a kiváló francia zeneszerző Dumanoir és D'Ennery szövegének felhasználásával, amelyet Chatepie dolgozott át, négy képből álló vígoperát írt »Don Cézár de Bazan« címmel, amelyet 1872-ben mutattak be a párizsi Opera Comique-ban. A nyolcvanas években pedig egy operett is készült belőle; a szövegét Oskar Walther írta, a komponistája pedig Rudolf Dellinger volt. Hamburgban mutatták be »Don Cézár« címmel 1885-ben és sokszor játszották magyar operettszínházakon is, a régi Népszínházban, majd a Király Színházban, ahol *Fedák Sári* játszotta és énekelte Don Cézár szerepét. (1906. április 10-én). Közeli négy évtizedes pihentetés után 1927. december 2-án felújították a »Don Caesar«-t, amelyet *Hevesi Sándor* igazgató újra átdolgozott és négy felvonásra vont össze. A regényes vígjáték hőisében *Csortos Gyula* értékes, komoly művészi alakítással vonult be a Nemzeti Színházba. A női főszerepet, Maritana táncosnőt, *N. Tasnády Ilona* játszotta, akinek szintén nagy elődjei voltak ebben a kitűnő szerepben. A bemutatón és egészen 1845-ig *Jókainé Laborfalvi Róza* játszotta Maritana alakját és ebben a szerepben lépett fel utóljára 1850-ben. Utána *Lendvayné Fáncsy Ilka*, majd *Munkácsy Flóra* játszotta Maritana szerepét, később az ifjabb *Lendvayné*, majd *Fáy Szeréna*.

Don Carlos, spanyol trónörökös, II. Fülöp fia, sz. 1545. júl. 8-án, *Valadolidban*, megh. 1568. júl. 24-én. Dacos volta és a politikai térről kizártsága miatt atyjával meghasonlott, Spanyolországból menekülni kellett, azonban elfogták és börtöbe vetették. Alakjáról csakhamar legendák keletkeztek, melyek őt meshőssé avatták. *Schiller* verses tragédiát írt róla. Mint drámai mű története 1834. febr. 3-án került először színre Kassán. A Nemzeti Színházban először 1846. máj. 19-én, újra 1881. febr. 28-án, 1916. nov. 10. stb. játszották. Operai feldolgozásban előadták 1868. márc. 14-én. (Írta: *Méry* és *Du Locle*). Zen.

szerez.: *Verdi* J. Ford.: *Ábrányi Kornél* és *Ábrányi Emil*. Szereposztása: Don Carlos: *Ellinger József*; Erzsébet: *Neszedá Anna*; Eboli: *Kocsis Irma*; Rodrigo: *Simon*; II. Fülöp: *Kőszegi Károly*; Ihibault: *Human Olga*; D'Artemberg: *Korcsék Leopoldina*; Főinkvizitor: *Bodrogi Henrik*.

Don Dongó, *Váradi Antal* (L. o.) írói álneve.

Dongó Gyárfás Géza, megyei főszámvéví, sz. 1853. júl. 16-án, *Félegyházán*. 1876-ban a piarista rendbe lépett. Színműve: »Csókért házasság«. Eredeti vj. 1 felv. Bem. *Krecsányi Ignác* színtársulata 1875. júl. 22-én, *Máramarosszigeten*.

Donizetti Gaetan, olasz zeneszerző, sz. 1797. nov. 25-én, *Bergamo*-ban, megh. 1848. ápr. 8-án, u. o. Nálunk színre került operái: »Bájital (1838. nov.) »Borgia Lukrécia« (1839. aug.) »Belizara (1841. máj.), »Mari, az ezred leánya« (1844. márc. 14.), »Linda« (1844. nov. 12.), »Don Pasquale« (1846. jan.), »Don Sebastian« (1846. jún. 15.), »Lammermoori Lucia« (1846. aug. 4.), »Rohan Mária«, opera 3 felv. Szövegét írta: *Camarano*, ford. *Szerdahelyi József*, Bem. 1847. aug. 11. *Schödelné* jutalomjátékára. »Acsengetyű«, vígopera 1 felv. Ford. *Lányi Viktor*, Bem. 1926. máj. 26-án, a M. kir. Operaház, Vidéken előadták: »Boleyn Anna«, »Calais János«, »Torquato Tasso« c. műveit.

Don Juan. XIV. századbéli spanyol mondai alak, veszedelmes, vakmerő nőcsábító mintaképe. Meséje Don Juan de Tenorio személyéhez fűződik és a Juan de Marana legendájával keveredik össze, ki kicsapongó élet után mint jámbor szerzetes fejezte volna be életét. E mondából *Mozart* operát írt. Bem. 1787. okt. 29-én, Prágában. Donna Annát *Saporiti* Tereza énekelte, ki 106 éves korában hunyt el, 1869-ben, Milanóban. (Egy másik híres Donna Anna, aki cseh nyelven énekelte e szerepét a prágai tartományi színházban: *Podhorsky Katalin*, sz. 1807-ben). Bécsben: olasz nyelven 1788. máj. 7-én mutatták be a Burg-színházban. A címszerepet a bolognai születésű *Mandini István* barito-